

Banyoles: Plaça de la Pau, el punt calent de La Farga

Pla de l'Estany | 23-09-2026 | 10:32

La Farga

La primera impressió és la del deteriorament. Garatges ocupats, pisos amb els balcons tapiats, roba estesa darrere les baranes. A pocs metres hi ha el polígon, amb el Mercadona i la resta dels grans supermercats. Al cafè El Poligon s'hi reuneixen els treballadors i els veïns del barri. Si un hi pregunta quin és el lloc més problemàtic de La Farga, el barri de Banyoles que acostuma a sortir a les notícies de successos, assenyalen la plaça de la Pau.

La plaça és un dels llocs que millor expliquen la situació de La Farga. El barri va ser concebut, en part, amb una arquitectura d'una altra època: blocs tancats al voltant d'una plaça, accessos limitats, aparcaments comunitaris. En els darrers anys, aquesta zona també s'ha convertit en el principal focus dels problemes de seguretat i convivència del barri.

El març de 2024, una intervenció policial en un dels aparcaments subterranis de la plaça va acabar amb cinc agents ferits després d'una protesta. Al mateix lloc s'hi havien localitzat plantes de marihuana. Dos mesos més tard, l'Ajuntament va clausurar l'accés a 210 garatges de la plaça de la Pau després de constatar-hi nombroses ocupacions. Segons el consistori, en alguns d'aquests espais hi havia consum i venda de drogues. L'Ajuntament va descriure aleshores la zona com un lloc on s'havia instal·lat una sensació d'inseguretat i impunitat permanent.

La plaça de la Pau funciona com a denominador comú d'un barri mal planificat. La Farga va començar a construir-se als anys setanta, a la perifèria de Banyoles. El creixement de la ciutat va

deixar el barri mal connectat amb la resta del municipi i amb mancances d'espais verds i equipaments. Els seus habitatges, més assequibles que els d'altres zones, van anar atraient persones amb menys recursos.

Primer van arribar immigrants procedents d'altres parts d'Espanya. Després, cada vegada més persones procedents d'altres països. No va ser el resultat d'un projecte col·lectiu de segregació. Va ser, en bona part, el resultat de la lògica immobiliària: era allà on podien viure aquells que tenien menys diners.

Amb el temps, a les dificultats de l'habitatge i a l'aïllament urbà s'hi van afegir els problemes de convivència i una successió d'episodis que van acabar fixant una determinada imatge del barri.

El 1999, la instal·lació d'una mesquita va provocar una forta controvèrsia. Quatre anys després, Banyoles va tornar a aparèixer a les notícies per l'Operació Llac, una investigació contra el terrorisme islamista que va afectar persones vinculades al barri i que posteriorment van ser relacionades judicialment amb una estructura vinculada a Al-Qaida.

Més recentment, les ocupacions d'habitatges i d'espais comuns han tornat a ocupar un lloc central en el debat local. Cada episodi s'ha afegit a l'anterior. La Farga ha acabat convertint-se en un barri del qual es parla, una vegada i una altra, en termes d'inseguretat.

El reincident

L'última notícia va arribar amb la detenció d'un jove de 24 anys del barri, de nacionalitat marroquina, a qui els Mossos d'Esquadra atribueixen diversos delictes comesos en una mateixa jornada. Segons assegurin al barri, era un habitual de la plaça de la Pau.

Segons la informació facilitada pels Mossos, a principis d'aquest mes hauria robat un telèfon mòbil utilitzant una navalla, estaria relacionat amb la sostracció d'una motocicleta i hauria comès diversos furtus als supermercats del passeig de la Farga. Quan va ser localitzat, el 16 de setembre, va intentar fugir i es va resistir als agents. Hi ha una dada especialment significativa en el seu historial: els Mossos assegurin que des del 2025 havia estat denunciat en 62 ocasions per furtus en supermercats de Banyoles.

Al voltant d'aquest cas hi ha milers de persones que no han comès cap delictes i que comparteixen el mateix codi postal. Persones que treballen, porten els seus fills a l'escola, obren els seus comerços, esperen l'autobús i viuen als mateixos carrers on es produeixen els problemes que apareixen a les notícies.

Per a elles, La Farga no és només una successió d'intervencions policials, ocupacions, denúncies o titulars. És el lloc on viuen. Viure-hi és portar amb un mateix la imatge negativa d'inseguretat i delinqüència. Viure-hi és carregar amb l'estigma.